DE BEVRIJDING VAN Mussolini

Prijs 20 cent

Trouwe Vriendschap...

...Hechte Trouw!

(Foto Hoffmann).

De bevrijding van Mussolini

ZONDAGAVOND 12 September 1943 te 23.11 uur weerklinken op de redactiekantoren in vrijwel alle steden van het Europeesche vasteland de alarmschellen van de telex-apparaten der groote nieuwsdiensten en op de nachtredacties, waar men met gespannen aandacht de gebeurtenissen in Italië volgt, ontstaat de bekende nerveuze sfeer: groot nieuws op komst. Dan slaat de verreschrijver een extrabericht op den witten band uit het Hoofdkwartier van den Führer:

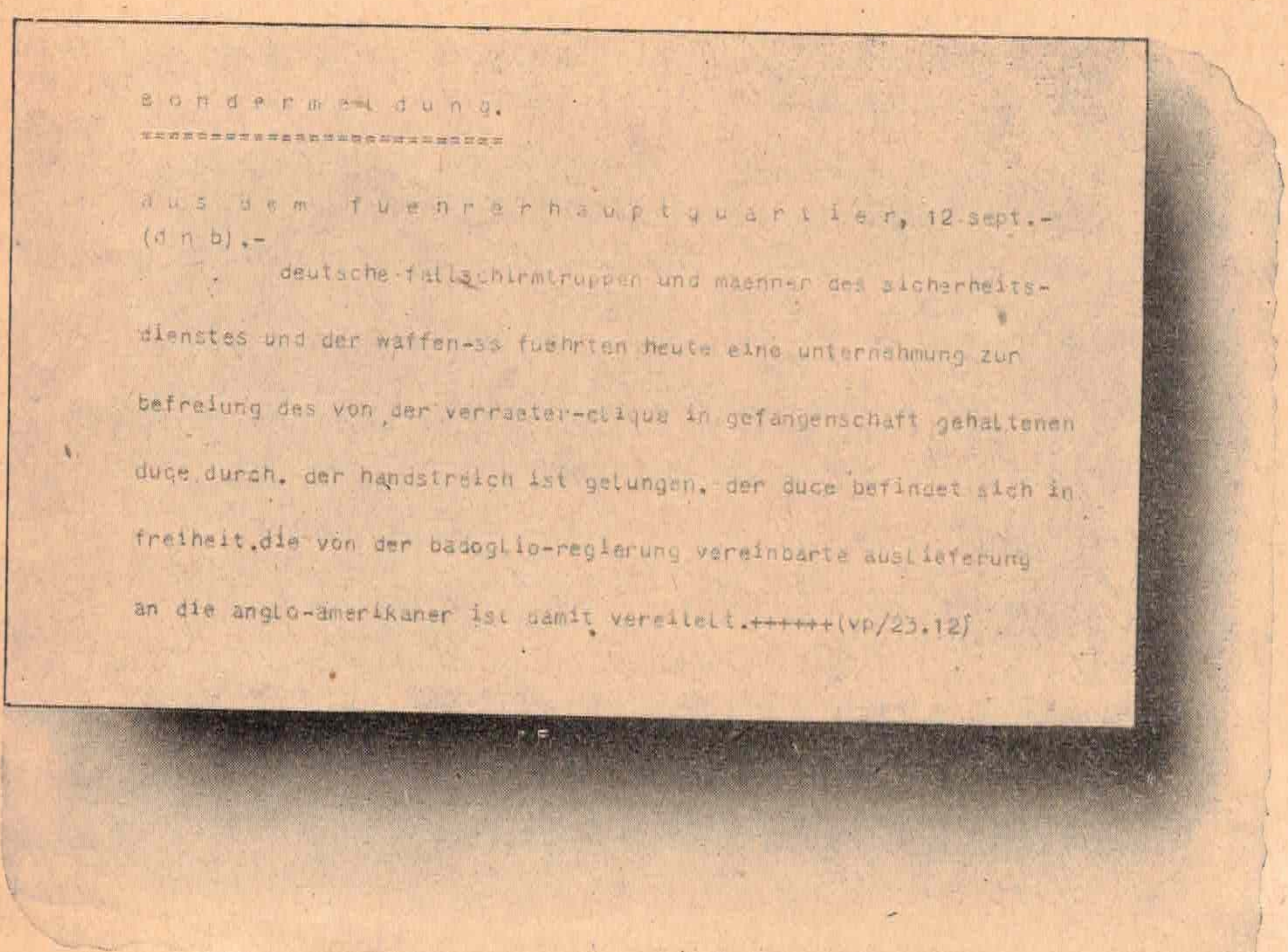

s o n d e r m e l d u n g.
========================

a u s d e m f u e h r e r h a u p t q u a r t i e r, 12 sept.-
(d n b).-
deutsche fallschirmtruppen und maenner des sicherheits-
dienstes und der waffen-ss fuehrten heute eine unternehmung zur
befreiung des von der verraeter-clique in gefangenschaft gehaltenen
duce durch. der handstreich ist gelungen. der duce befindet sich in
freiheit.die von der badoglio-regierung vereinbarte auslieferung
an die anglo-amerikaner ist damit vereitelt.++++++(vp/23.12)

(Duitsche valschermtroepen en mannen van den Sicherheitsdienst en de Waffen-SS hebben heden een onderneming ter bevrijding van den door de verraderskliek in gevangenschap gehouden Duce ten uitvoer gelegd. De overval is geslaagd. De Duce bevindt zich in vrijheid. De door de regeering-Badoglio overeengekomen uitlevering aan de Anglo-Amerikanen is daarmede verijdeld.)

(Illustratie afgestaan door A.N.P.)

Een kwartier later vliegen in verschillende wereldsteden de extra-edities reeds op straat weg uit de handen der krantenverkoopers, de radiozenders onderbreken hun gewone programma's, en het publiek debatteert over de gevolgen van dit nieuws. In Rome — de Italiaansche hoofdstad heeft den dag tevoren reeds gecapituleerd voor de Duitsche troepen — verspreiden auto's met luidsprekers het nieuws in de straten en de menschen stroomen naar de Piazza Venezia; onder het balkon waar Mussolini het Italiaansche volk op beslissende oogenblikken in zijn bestaan, zoo dikwijls toesprak, weerklinkt de donderende kreet: Duce, Duce! In Turijn verzamelen zich des ochtends weer de verschillende organisaties der door de regeering-Badoglio verboden Fascistische Partij en op de puinhoopen der door de Anglo-Amerikaansche luchtaanvallen verwoeste stadswijken wappert op eenmaal de fascistische vlag met den lictorenbundel, welke er aan herinnert, dat alleen eendracht het Italiaansche volk machtig maakt. In Genua herrijst de partij nog dienzelfden nacht, te Milaan trachten de leidende anti-fascisten door de vlucht aan een vervolging te ontkomen, in geheel Noord-Italië sluiten de fascisten zich weer aaneen om de leiding op zich te nemen.

Londen tracht dienzelfden nacht nog te redden, wat er te redden valt. De Britsche berichtendienst verklaart: „De bevrijding van Mussolini is ongetwijfeld een van de meest gewaagde en sensationeele heldendaden uit dezen oorlog". Daarmede is tegelijkertijd het later in omloop gebrachte kleinzielige verzinsel, dat Mussolini nooit in gevangenschap verkeerd zou hebben, doch sedert den 25sten Juli bij den Führer zou verblijven, alle grond ontnomen.

Radio Moskou meldt den volgenden ochtend met een leedvermaak, dat kenteekenend is voor de verhoudingen tusschen de Anglo-Amerikanen en hun bolsjewistischen bondgenoot, dat de bevrijding van Mussolini geschiedde op den dag, voorafgaande aan dien, waarop de Duce door de groep-Badoglio aan de geallieerden zou worden uitgeleverd. Via Lissabon wordt bekend, dat het in het voornemen had gelegen, Mussolini naar Washington over te brengen, waar hij dan voor Roosevelt en Churchill had moeten verschijnen, terwijl Roosevelt het transport van den Duce had willen gebruiken als inzet van zijn verkiezingscampagne. Maar de verslaggevers van pers, film en radio wachtten vergeefs in de omgeving van Eisenhower op het oogenblik van de uitlevering ....

Op het oogenblik der bevrijding lag het radio-bevel tot overbrenging van den gevangene naar Sicilië reeds klaar!

Den dag tevoren had de Anglo-Amerikaansche propaganda juist de smadelijke capitulatievoorwaarden gepubliceerd, waaronder Victor Emanuel en Badoglio hun vaderland aan den vijand hadden uitgeleverd. Op dit oogenblik veroorzaakt de bevrijding van Mussolini een ommekeer in het Italiaansche volk. Want het begrijpt, dat de Führer, die zijn woord aan den Duce, hield, het Italiaansche volk niet in den steek zal laten om wat een groep corrupte politici en intriganten misdreef tegen het Duitsch-Italiaansche bondgenootschap.

In den loop van den avond van den 25en Juli wordt 't bericht bekend, dat Mussolini afgetreden zou zijn als minister-president van Italië om plaats te maken voor maarschalk Badoglio. De maarschalk is een bekend tegenstander van het fascisme, dat twintig jaar lang zijn stempel op het Italiaansche volk heeft gedrukt en dat Italië van een speelbal der andere landen, tot een mogendheid van den eersten rang maakte. „De As is gebroken", zegt de volksmond in vele landen en de heele wereld wacht in spanning op de reactie van den Duitschen bondgenoot. Doch de Wilhelmstrasse is uitermate terughoudend en de woordvoerders der Duitsche regeering volstaan er mede op de stampvolle persconferenties te Berlijn, waar zij door de buitenlandsche pers met vragen worden bestormd, te verwijzen naar de verklaringen van den Italiaanschen koning en den maarschalk, dat de oorlog voortgezet zal worden.
Althans voorloopig...... denken velen.
— Is de verblijfplaats van Mussolini bekend? wil men weten.
— Daarover zijn geen betrouwbare inlichtingen ontvangen.
— Een buitenlandsche radiozender stelt het voor, alsof de Duce, na door den koning ontvangen te zijn, door Italiaansche officieren in een Roode Kruis-auto is ontvoerd, dringt een volhardende journalist aan.
De woordvoerder glimlacht en haalt met hoffelijk-verontschuldigend gebaar de schouders op.
— De Führer heeft door bemiddeling van veldmaarschalk Kesselring den Duce ter gelegenheid van diens verjaardag een luxe uitgave van Nietzsche geschonken. Beteekent dat, dat het verblijf van Mussolini bekend is?

— Wellicht...... Maar het is misschien mogelijk, dat het om technische redenen niet bekend gemaakt kan worden......

Dagen lang houdt dit vraagstuk de journalisten bezig. Er duikt een gerucht op, dat veldmaarschalk Kesselring het geschenk van den Führer aan koning Victor Emanuel heeft overhandigd, die beloofd heeft het den Duce te zullen doen toekomen. Waar is Mussolini? In zijn paleis te Rome? Is hij in een Noord-Italiaansche stad? Is hij de gast van den Führer? Het Italiaansche persagentschap Stéfani heeft in eerste instantie een bericht verspreid, als zou Mussolini wegens ziekte zijn afgetreden. Later komt een uitvoerig verslag van een zitting van den grooten fascistischen raad, waarin men den premier tot aftreden heeft geadviseerd. Maar inmiddels zou de hoofdredacteur van Stéfani zelfmoord gepleegd hebben.........

Geruchten, geruchten...... De correspondenten te Berlijn worden bijna elk uur door hun redacties opgebeld met de vraag, waar Mussolini kan zijn.

— Wij vernemen uit Lissabon.... máár in Ankara verluidt....

De Wilhelmstrasse zwijgt.

Doch dat neemt niet weg, dat men wel degelijk weet, wat er gebeurt. Toen Victor Emanuel een nieuwen gezant benoemde te Ankara, een bekend aanhanger van de groep-Badoglio, die in de Turksche hoofdstad een koortsachtige activiteit ontwikkelde en van wien ondanks alle camouflagepogingen bekend werd, dat hij veel contact had met de Engelschen en Amerikanen, begrepen de ervaren waarnemers van het Duitsche ministerie van buitenlandsche zaken, reeds vóór Mussolini's geruchtmakende verdwijning, wat er voor de deur kon staan. Als deze gezant na den val van Mussolini teruggeroepen wordt naar Rome,

Veldmaarschalk Kesselring, de Duitsche opperbevelhebber in Italië.

(Foto P. K. Brüning—P.B.Z.)

en de portefeuille van buitenlandsche zaken krijgt, wordt het spel duidelijk. Maar men moet den bondgenoot zijn kans geven...... En daarom blijft de woordvoerder der Duitsche Rijksregeering zich bepalen tot hoffelijke, doch negatieve antwoorden, als ware het een onmogelijkheid, dat de koning en Badoglio hun eigen vaderland door verraad aan den vijand zouden uitleveren. Inmiddels reizen Italiaansche generaals naar Lissabon, evenals een Britsche generaal, die zich in Italiaansche krijgsgevangenschap bevond.

— Waar is Mussolini?

— Daarover staan ons geen inlichtingen ten dienste, mijne heeren......

Dan wordt het uit de dagelijks groeiende activiteit der geallieerden in het Middellandsche Zeegebied duidelijk, dat er nieuwe, groote operaties voor de deur staan en het mysterie van Mussolini's verdwijning raakt korten tijd op den achtergrond.

* * *

Toch er is één man, die den Duce geen seconde vergeet. Dat is Adolf Hitler, met Mussolini de schepper en drager eener nieuwe politiek, die het aangezicht van deze wereld verandert, beiden strevend naar een nieuw en sociaal rechtvaardig Europa. Op het kritieke oogenblik in den wederopbouw van Duitschland, toen de Oostmark terugkeerde tot het Duitsche Rijk, stonden de soldaten van de grootste mogendheid die bij dat gebeuren in de eerste plaats belang had — Italië — aan den Brenner en begroetten hoffelijk de Duitsche kameraden. Op dat oogenblik bleek de nieuwe, groeiende lotsgemeenschap tusschen beide volkeren het eerst in de praktijk, als een voorspel van den vereenigden opmarsch, welke later zou volgen.

„Benito Mussolini", zoo telegrafeerde Adolf Hitler op 13 Maart 1938 aan den Duce, „ik zal dit nooit vergeten!"

Eenige dagen later herhaalt hij het nog eens in zijn groote rede te Weenen, als hij zich tegenover de geheele wereld rechtvaardigt.

In deze uren blijkt, dat hij Mussolini inderdaad nooit vergeten zal, ook al woedt in het Oosten de grootste veldslag uit de wereldgeschiedenis, ook al dreigt er een invasie op verschillende fronten. De 35-jarige Hauptsturmführer der Waffen-SS en van den Sicherheitsdienst Otto Skorzeny, een Weener, krijgt opdracht om den Duce te zoeken en te verlossen uit zijn gevangenschap, waarin hij door een groep lakeien van den verraderlijken koning — die dank zij de koloniale politiek van den Duce aan zijn titel dien van „keizer" mocht toevoegen — is geraakt.

Otto Skorzeny.
(Foto Transocean—E.P.)

Skorzeny zoekt de medewerkers voor zijn speciale commando, soldaten der Waffen-SS en van den Sicherheitsdienst. Allen mannen, die behooren tot de besten van het beste leger ter wereld, die vele malen den dood onder de oogen zagen, die getoond hebben nooit te versagen, die ook in de moeilijkste en gevaarlijkste omstandigheden zich het initiatief niet uit de hand laten slaan. Op de schouders van elken man rust een ontzaggelijke verantwoordelijkheid.

De situatie immers ontwikkelt zich met steeds grooter snelheid. heid. De Duitsche Rijksregeering en de legerleiding twijfelen er al lang niet meer aan, of Badoglio en de koning zijn vastbesloten hun eigen hoofd te redden door Italië uit te leveren aan de geallieërden en hoe ongelooflijk het ook klinkt, nog voordat de vijand een voet op het Italiaansche vasteland heeft gezet, zijn zij reeds bereid alle voorwaarden, ook de meest vernederende en de smadelijkste, voor een capitulatie te aanvaarden. De geallieerden stellen zich vervolgens voor in het politieke en militaire „vacuum", dat er dan in Italië ontstaat, snel op te rukken tot aan de Duitsche grens en zoo mogelijk nog verder.

De Duitsche legerleiding neemt inmiddels haar maatregelen om een dergelijke ontwikkeling op te vangen. Dit blijft de regeering-Badoglio niet verborgen. De chef van den Italiaanschen generalen staf beklaagt zich reeds tegenover maarschalk Kesselring, dat hij niet langer het gebruikelijke vertrouwen van den Duitschen staf in Italië geniet, Badoglio en de koning verklaren om het hardst tegenover den Duitschen zaakgelastigde, dat zij niet van plan zijn om te capituleeren, terwijl men aan Duitsche zijde vrijwel zeker er van is, dat de capitulatie-overeenkomst reeds geteekend is, als de Britten en Amerikanen bij Reggio voet aan wal zetten......

Inmiddels ontvangt Badoglio in het diepste geheim twee Amerikaansche officieren, die alle bijzonderheden met hem komen bespreken inzake een landing bij Salerno. Zooals hij tegenover den Duitschen gezant met dure eeden heeft bezworen, dat Italië zijn aan Duitschland gegeven woord niet zal breken, verklaart de huichelachtige maarschalk met tranen in de oogen tegenover de beide Amerikanen: „Ik zweer bij mijn eer en mijn vijftigjarige soldatenloopbaan, dat ik de zaak der geallieerden trouw ben toegedaan."

De Duce moet verlost worden, en snel, of de Badoglio-kliek heeft hem reeds uitgeleverd.

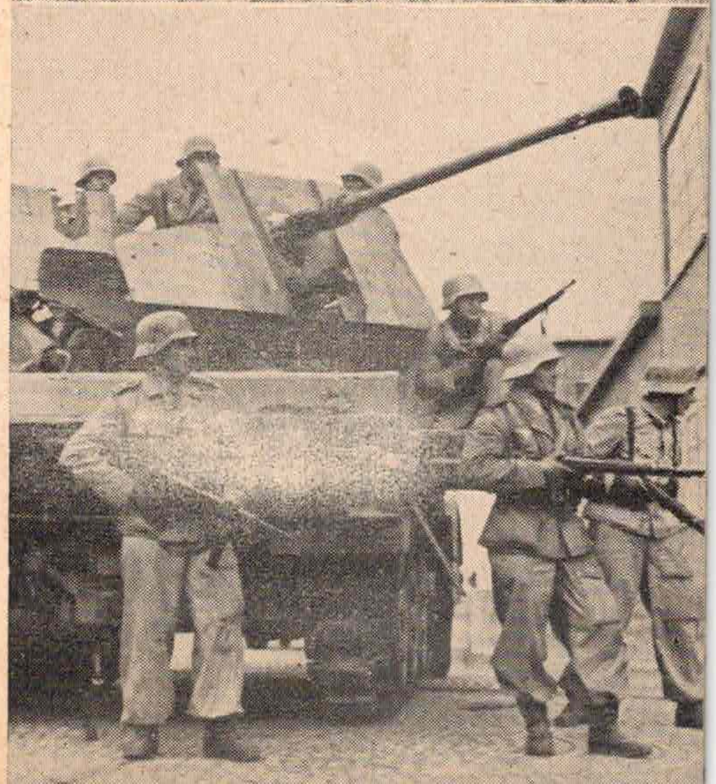

Foto boven: Duitsche Tijgertanks trekken over den Brenner. Midden: Ontwapende Italiaansche troepen worden door de Duitschers geïnterneerd. Beneden: Rijdende Flak-eenheden beschermen tijdens den opmarsch der Duitsche troepen bijzonder belangrijke punten.

(Foto's: P.K.-Gretschel-H.; P.K.-Rieder-H)

In Rome beginnen Skorzeny en zijn mannen aan hun eerste opgave: vast te stellen waar Mussolini zich bevindt. Zij werken samen met de plaatselijke afdeelingen van den Duitschen inlichtingendienst en met de fascisten der Italiaansche organisatie. Geruchten, stoutmoedige verkenningen brengen hen inderdaad op het spoor. Het lijdt geen twijfel, of de Duce is, na een wellicht tamelijk stormachtig onderhoud met den koning, waarin deze hem meedeelde, dat hij terzijde geschoven was door zijn ouden vijand Badoglio, op de trappen van de koninklijke villa aangehouden door een groepje anti-fascistische officieren, die voorgaven hem te willen beschermen tegen een complot. Er volgt een vechtpartij, doch Mussolini wordt overmeesterd. Zijn eigen auto blijft dien dag vergeefs wachten. De eenige auto, die de villa nog verlaat, is een Roode Kruis-auto.... Waar heeft men Mussolini naar toe gebracht?

Koortsachtig zoeken de mannen van het commando-Skorzeny; met groote koenheid en doortastendheid volgen zij elk spoor, ook al lijkt het nog zoo onbeteekenend. Het lukt, eenige malen, doch ook de tegenpartij krijgt lucht van de geheime activiteit van dit kleine groepje vermetele mannen. De bewakers brengen hun gevangene veertien maal hals over kop naar een ander verblijf, naar kazernes, oorlogsschepen, eilanden. Als Mussolini ergens passeert, wordt er loos luchtalarm gegeven, zoodat er geen mensch op straat is om hem te zien.

(Foto Arch. Recla)

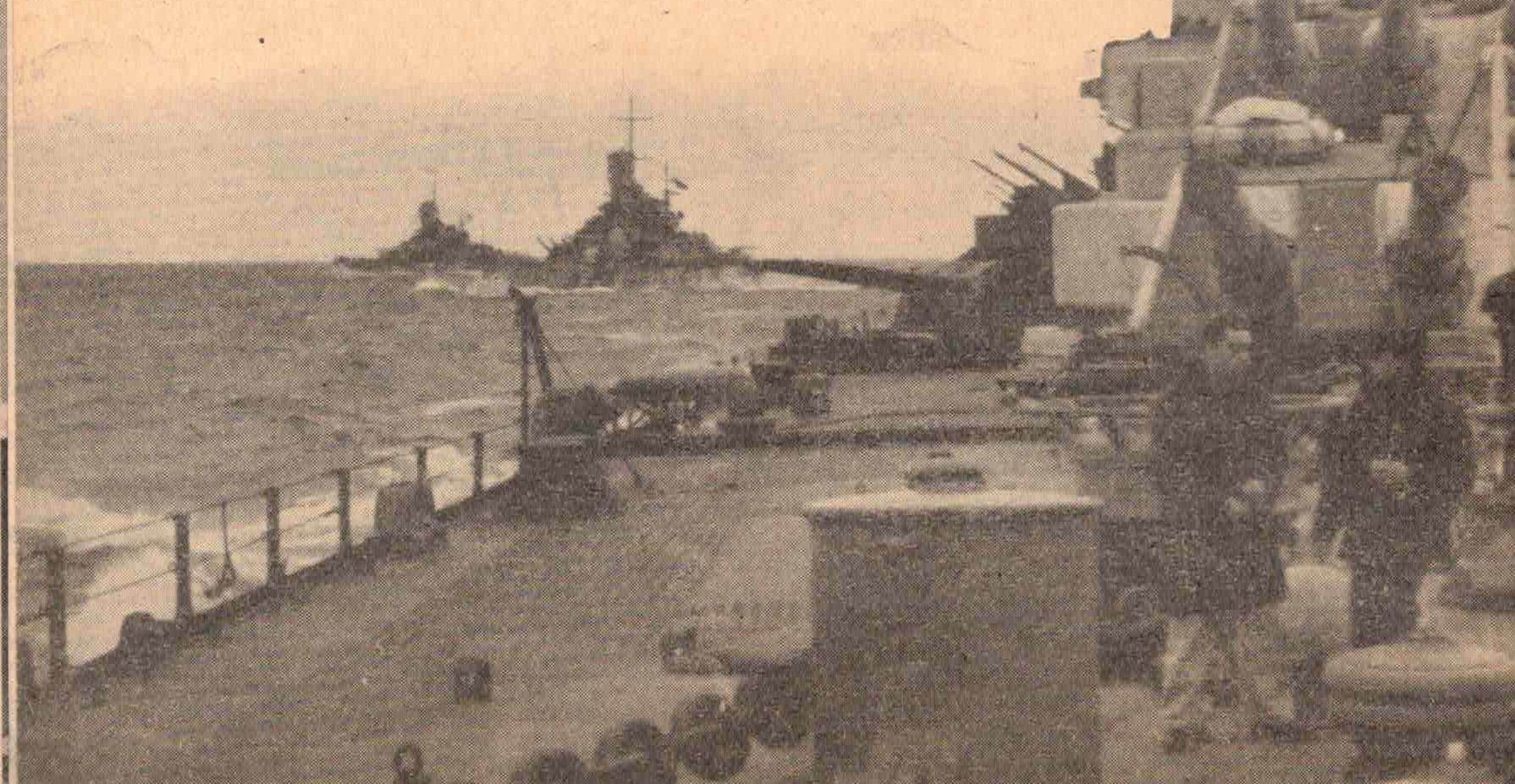

Op een avond zit een groepje Italiaansche matrozen te drinken in een kroeg aan den havenkant. Een van hen spreekt weinig, doch geeft veel borrels weg. Soms voert hij met een enkel woord het gesprek in een bepaalde richting prikkelt de eerzucht van zijn kameraden, door te schelden op den dienst. Wat is dit nu voor een rommel, te dienen op de prachtigste vloot ter wereld in een zoo spannenden tijd, en dan niks te doen te krijgen...... Ha, meent een van de anderen, er zijn er, die het beter treffen bij de Italiaansche marine. Die krijgen nog wel belangwekkende dingen te zien...... Zal wel! Neem er liever nog een voor mijn rekening, kameraad! Iets belangrijkers dan drinken, doe jij toch nooit bij de marine...... Zoo, dacht je? Had je gisteren maar eens bij ons moeten zijn. Mooien tocht gehad...... Ben jij bij de koninklijke Italiaansche marine als tourist om mooie tochtjes te maken? De tijden zijn anders ernstig genoeg voor het vaderland...... Toch was 't een mooi tochtje. En niet ver en ook niet gevaarlijk. Maar er mag ook niet over gesproken worden. Proost kameraad, op je gezondheid!...... Proost. Ook zoo'n plezier in die kustvaarderij?...... Je hebt van die lieve eilanden, niet zoo ver hiervandaan. Maar nou mag je d'r niet meer passagieren. Alleen de commandant en een troep carabinieri, snap je? Proost!...... Proost, laten we d'r nog een nemen......

Het gesprek gaat verder en er wordt zwaar gedronken. Tot er plotseling een aan den gullen collega vraagt: Op welk schip dien jij eigenlijk kameraad....? De kameraad schijnt echter door al de borreltjes zoo ver geraakt te zijn, dat hij alleen nog onverstaanbare wartaal mompelt, hij is onpasselijk van den drank......

Een kwartier later meldt zich een SS-Untersturmführer bij Skorzeny, een luitenant, die uitstekend Italiaansch spreekt......

* * *

De tijd dringt. Elk oogenblik wordt het officieele bericht van het verraad van den koning en Badoglio verwacht en dan kan het wel eens te laat zijn. Op den ochtend van den 8en September vaart Hauptsturmführer Skorzeny in een snelle torpedoboot

Rome capituleert voor de

Duitsche valschermjagers

uit, hij legt aan bij een eiland, niet ver uit de Italiaansche kust en gaat naar een bepaalde villa.

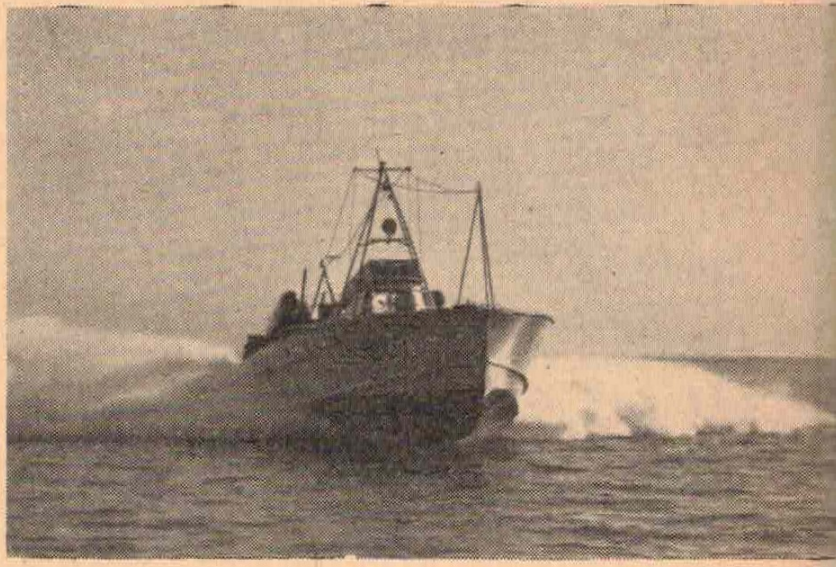

(Foto Archief Recla)

Daar is niets bijzonders te zien, geen bewaking of niets. Hij ontmoet alleen een spottend gezicht. Bij informatie blijkt, dat er dien dag in de vroege ochtenduren een watervliegtuig voor het eiland is neergedaald. Het heeft een burger en een aantal carabinieri afgehaald. Is daarna weggevlogen. Waarheen? Onbekend.

Skorzeny scheept zich weer in. De eerste poging om den Duce te bevrijden uit zijn gevangenschap op het eiland Maddalena is mislukt.

Als hij weer in Rome komt, heeft de spanning haar hoogtepunt bereikt. In den namiddag spreekt generaal Eisenhower voor radio Algiers en deelt mede, dat de Badoglio-regeering reeds op 3 September onvoorwaardelijk heeft gecapituleerd, doch dat dit bericht eerst bekend gemaakt mocht worden op een oogenblik, dat den geallieerden paste. Inmiddels verdedigden Duitsche troepen het Italiaansche vasteland in Calabrië en sneuvelden er vrouwen en kinderen bij bombardementen op plaatsen in Midden- en Zuid-Italië, opdat Duitschland het verraad niet te vroeg zal bespeuren.
„Dit is verraad", zegt de Duitsche gezant dien avond tot den Italiaanschen minister van buitenlandsche zaken, in diens kabinet.
„Ik moet protesteeren tegen het woord v e r r a a d", lamenteert de minister.
De Duitsche gezant draait hem koud en zonder groet den rug toe en verlaat het ministerie.

Drie dagen later moet de regeering-Badoglio reeds vluchten uit Rome, de Italiaansche stadscommandant capituleert, Duitschland beheerscht een der belangrijkste telefoonstations van Europa en Duitsche troepen nemen de bescherming van het Vaticaan op zich. Het contact tusschen de geallieerde diplomaten bij het Vaticaan en hun Italiaansche collega's — via het historische St. Pietersplein — is voorloopig verbroken.

Het Gran Sasso-massief, waar de Duce gevangen werd gehouden. (Foto Atlantic)

Skorzeny zet zijn arbeid onvermoeid voort. Er komen zwakke aanwijzingen in de richting van een hotel in de bergen van het 2900 meter hooge Gran Sasso-massief in de Abruzzen, een berucht Italiaansch rooversnest uit vroegere tijden. Het moet lukken, nu of nooit. Ditmaal bedient de Hauptsturmführer zich voor de eerste verkenningen van Italianen, die zelf hun eigenlijke taak niet eens kennen, zoodat de tegenpartij, die alle leden van het Skorzeny-commando angstvallig schaduwt, geen argwaan vat. Zij komen terug met de boodschap, dat de kabelbaan, die naar het hotel voert, waar Mussolini vermoedelijk gevangen wordt gehouden, voor het publiek gesloten is en bewaakt wordt door een sterke afdeeling carabinieri. Skorzeny neemt contact op met den generaal der valschermjagers Student, die een belangrijke rol zal moeten spelen in het verloop van deze geschiedenis. De generaal stelt een vliegtuig tot zijn beschikking en de Hauptsturmführer vliegt op zeer groote hoogte over het hotel heen. Uit de op dezen tocht gemaakte

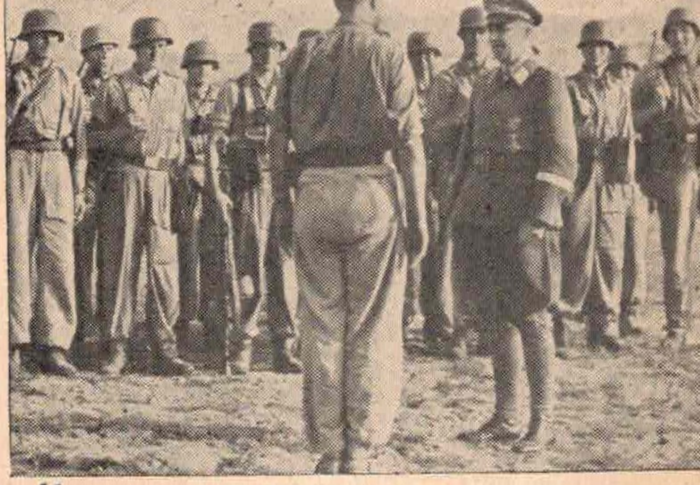

ϟϟ-*Hauptsturmführer Skorzeny ontvangt van den generaal der valschermjagers Student de laatste aanwijzingen voor het begin van de onderneming.*
(P.K.—Kayser—T.O.—E.P.)

foto's blijkt, dat het hotel op een hoog en ongenaakbaar rotsplateau staat, dat slechts enkele honderden vierkante meters groot is. Een landing op zulk een terrein is eigenlijk waanzin, maar het zal moeten, want de tijd dringt. Als men den Duce ook hier weer wegvoert, dan zal dit vermoedelijk slechts zijn om hem rechtstreeks aan de geallieerden uit te leveren. Het vermoeden is gerechtvaardigd, dat Churchill zoo lang in Washington blijft, omdat Roosevelt alles heeft voorbereid om den Duce als „oorlogsmisdadiger" voor zich te laten brengen, terwijl de aartsbisschop van Canterbury in een radiorede reeds al te voorbarig vaststelt, dat de zegen Gods aan geallieerde zijde rust, gezien de „wonderbaarlijke wijze, waarop Mussolini in onze handen viel".

* * *

Skorzeny bereidt de onderneming voor. Hij kan in zijn vliegtuigen slechts achttien man meenemen die met valschermen uit de toestellen zullen springen en zoo dicht mogelijk bij het hotel zullen pogen neer te komen. Helaas kan hij niet de voorkeur geven aan vrijwilligers, want alle mannen van zijn commando melden zich. „Daarom heb ik tenslotte alleen die mannen onrecht aangedaan, die ik niet kón meenemen", vertelt hij later. Zij zullen tevens ondersteund worden door een sterke afdeeling valschermjagers.

Hij moet per vliegtuig naar Corsica om eenige mannen op te halen, die wellicht in aanmerking komen om deel te nemen aan het waagstuk. Boven zee weigeren — tengevolge van sabotage! — beide motoren. Het toestel stort in zee. De bemanning weet zich nog als door een wonder uit de machine te bevrijden, wordt opgepikt door een Italiaansch schip, dat hen naar Sardinië brengt. Skorzeny vliegt vandaar verder naar Corsica en haalt zijn mannen op.

12 Sept. 14.10 uur. Het berghotel op den Gran Sasso, op meer dan tweeduizend meter hoogte. Een klein rotsplateau, eenige honderden vierkante meters groot, aan de randen scherp afdalend. Het hotel is met de bewoonde wereld verbonden door een kabelbaan, die uitsluitend van het hotel uit bediend kan worden. Een gewone bestijging zou uren in beslag nemen.
Als arenden duiken plotseling vliegtuigen uit den bewolkten hemel. Op het rotsplateau loopen carabinieri rond en wuiven naar de vliegtuigen. Zij meenen, dat de Britsche en Amerikaansche luchtmacht hun taak komt verlichten. Tot de eerste mannen op den grond staan en hun valschermen loshaken. Skorzeny landt met de eerste negen man. Een der eersten is een Unterscharführer, die tijdens de vlucht notabene hevig luchtziek was! De carabinieri rennen opgewonden door elkaar en gebaren wild, doch binnen de minuut worden zij in bedwang gehouden door een machinegeweer, dat door de mannen van Skorzeny in stelling is gebracht.

De machinepistolen in de hand, rennen de Hauptsturmführer en twee man den dichtbijzijnden kelderingang van het gebouw binnen. Deze leidt naar de radiokamer van het hotel. De zender is met behulp van eenige slagen van pistoolkolven spoedig

De valschermen zijn losgehaakt en de eerste mannen die geland zijn rennen naar den rand van het plateau, waarop het Hotel gelegen is, waarin de Duce gevangen zit.
(P.K.—Kayer—Orbis)

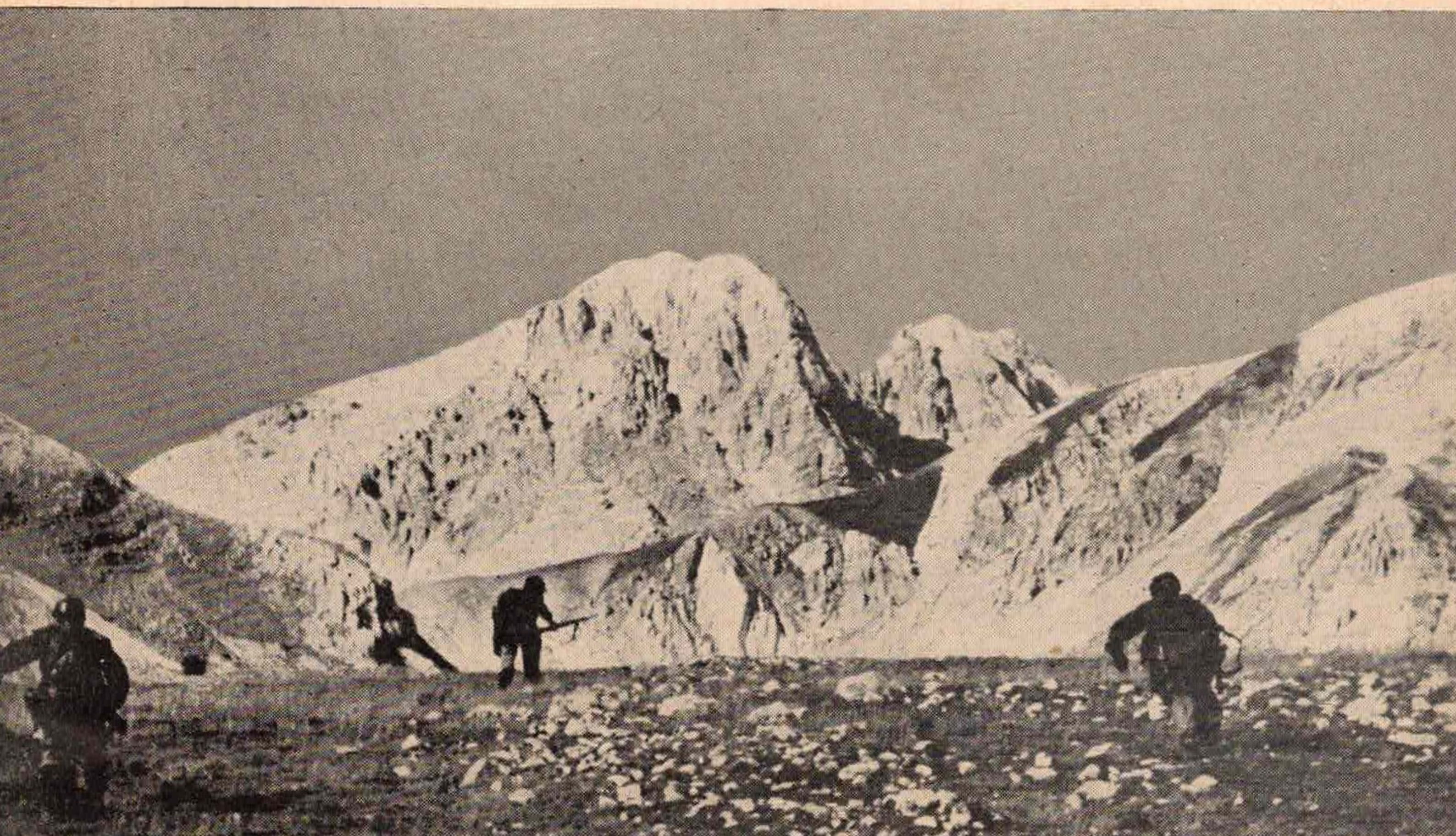

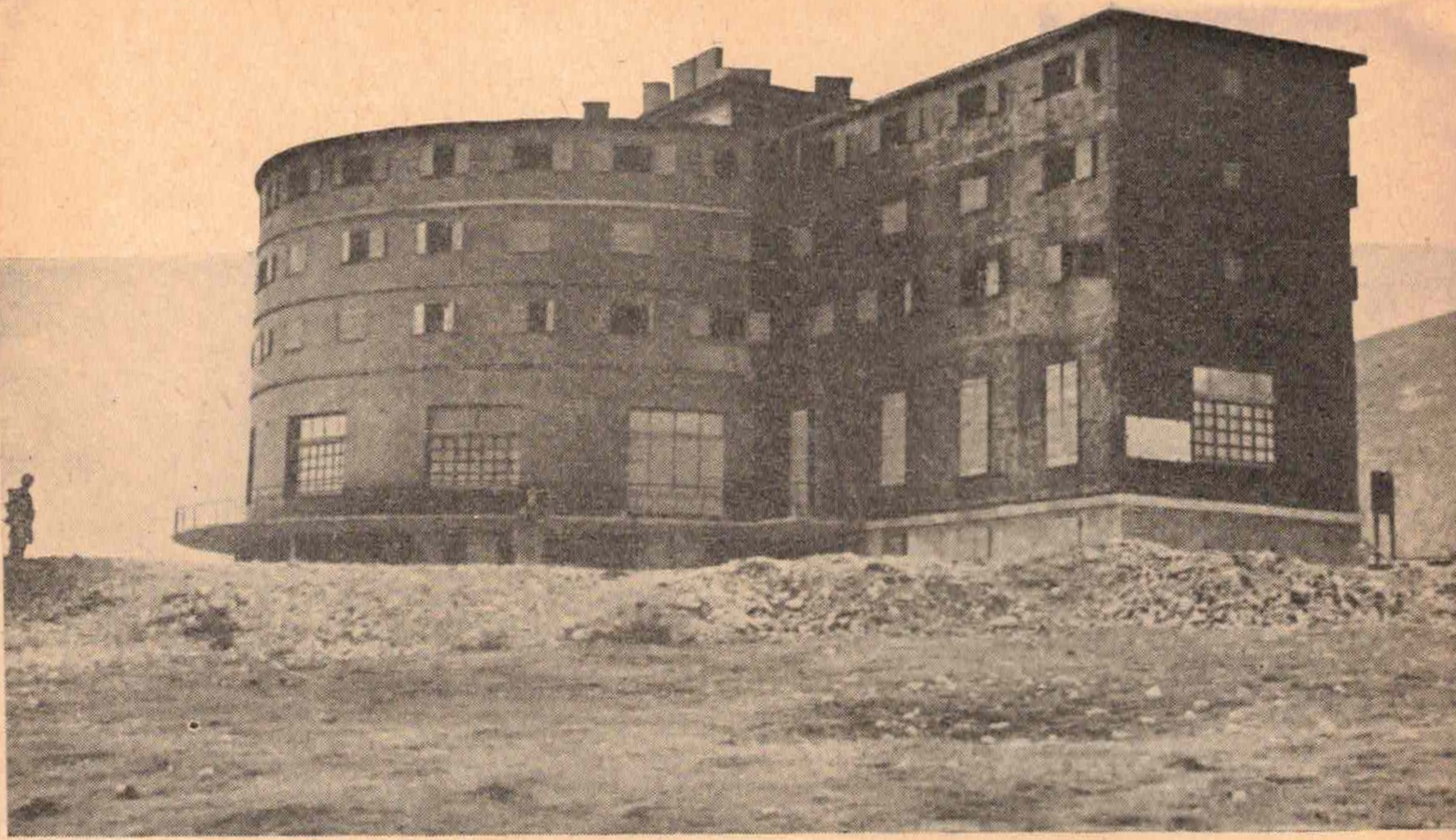

Het hotel op den Gran Sasso. Valschermjagers houden de wacht.

(P.K.—Schneiders—H.)

vernield. Langs dezen weg kunnen zij niet verder in het huis komen, dus stormen zij weer naar buiten, op zoek naar een anderen ingang. Intusschen zijn er nieuwe versterkingen gearriveerd onder leiding van den compagniescommandant der valschermjagers, een eersten luitenant. Zij hebben ook zware wapens bij zich, voor het geval deze noodig zullen zijn. Er worden geen bevelen gegeven, elke man is voor zijn taak berekend en begrijpt, wat hij te doen heeft.
Skorzeny en zijn manschappen beklimmen een drie meter hoogen uitbouw, springen over een muur en bevinden zich plotseling tegenover den hoofdingang van het gebouw. Hier staan carabinieri met machinegeweren.
„Mani in alto!" (Handen omhoog!) roepen Skorzeny en zijn twee kameraden, de machinepistolen richtend; verschrikt en verward volgen de carabinieri het bevel op. Op hetzelfde oogenblik ziet de Hauptsturmführer voor een venster op de tweede verdieping van het sombere, gevangenisachtige hotel de gestalte van den Duce. Hij schreeuwt hem toe: „Duce, opgepast! Weg van het raam!" De volgende seconde verschijnt aan een venster van de haaks daarop aansluitende étage een eerste luitenant der carabinieri, die later de commandant van de wacht bleek te zijn. Skorzeny richt zijn machinepistool op den officier en roept ook hem toe: „Handen omhoog!" De luitenant gehoorzaamt terstond en antwoordt: „Niet schieten, niet schieten!"

Skorzeny weet nu gelukkig, waar hij den Duce moet zoeken. Er zijn intusschen nieuwe versterkingen geland en de Hauptsturmführer gaat met enkele mannen het huis binnen, de voor de deur opgestelde machinegeweren met den voet opzijschoppend. Zij stormen de trappen op en rukken op de tweede étage de deur van de kamer, waar de Duce zich moet bevinden, open. Daar staat hij eensklaps tegenover Mussolini, die, gekleed in een donkerblauw burgercostuum, rechtop staande, de hand ten groet geheven houdt. Doch achter den Duce staan nog twee man van de geheime politie. Het is bekend, dat zij opdracht hebben, den Duce in geval van nood te dooden, liever dan hem in handen van zijn bevrijders te laten. Als zij de loopen der machinepistolen echter op zich gericht zien, gaan hun handen automatisch omhoog. De ϟϟ-mannen verwijderen de beide beambten, Skorzeny snelt naar het venster en roept zijn mannen beneden nieuwe bevelen toe.

Als zij alleen zijn, draait hij zich om en meldt zich bij den Duce: „De Führer zendt mij om u te bevrijden. Gij staat onder mijn bescherming. Ik hoop, dat alles gelukt is."
Mussolini komt sprakeloos op hem toe en omarmt hem diepbewogen. Zegt dan:
„Ik had er een voorgevoel van en heb er nooit aan getwijfeld, dat de Führer alles zou doen om mij hier weer uit te halen."

Het is gelukt! — Valschermjagers, die hebben deelgenomen aan de bevrijding van den Duce, laten zich nadat de onderneming geslaagd is, nog eens op hun gemak fotografeeren op het rotsplateau.

(Foto P.K.—Schneiders—H.)

De Hauptsturmführer kijkt even rond in het vertrek; ook hij is ontroerd bij deze ontmoeting. Het is een kale kamer, waarin men den Duce heeft opgesloten. Kale wanden, een brits, een tafel, een paar stoelen, het ziet er bijna uit als een gevangeniscel. Op de brits ligt een donkerbruine overjas.

„Hoe maakt mijn vrouw het?" vraagt Mussolini plotseling. „Waar is zij?"

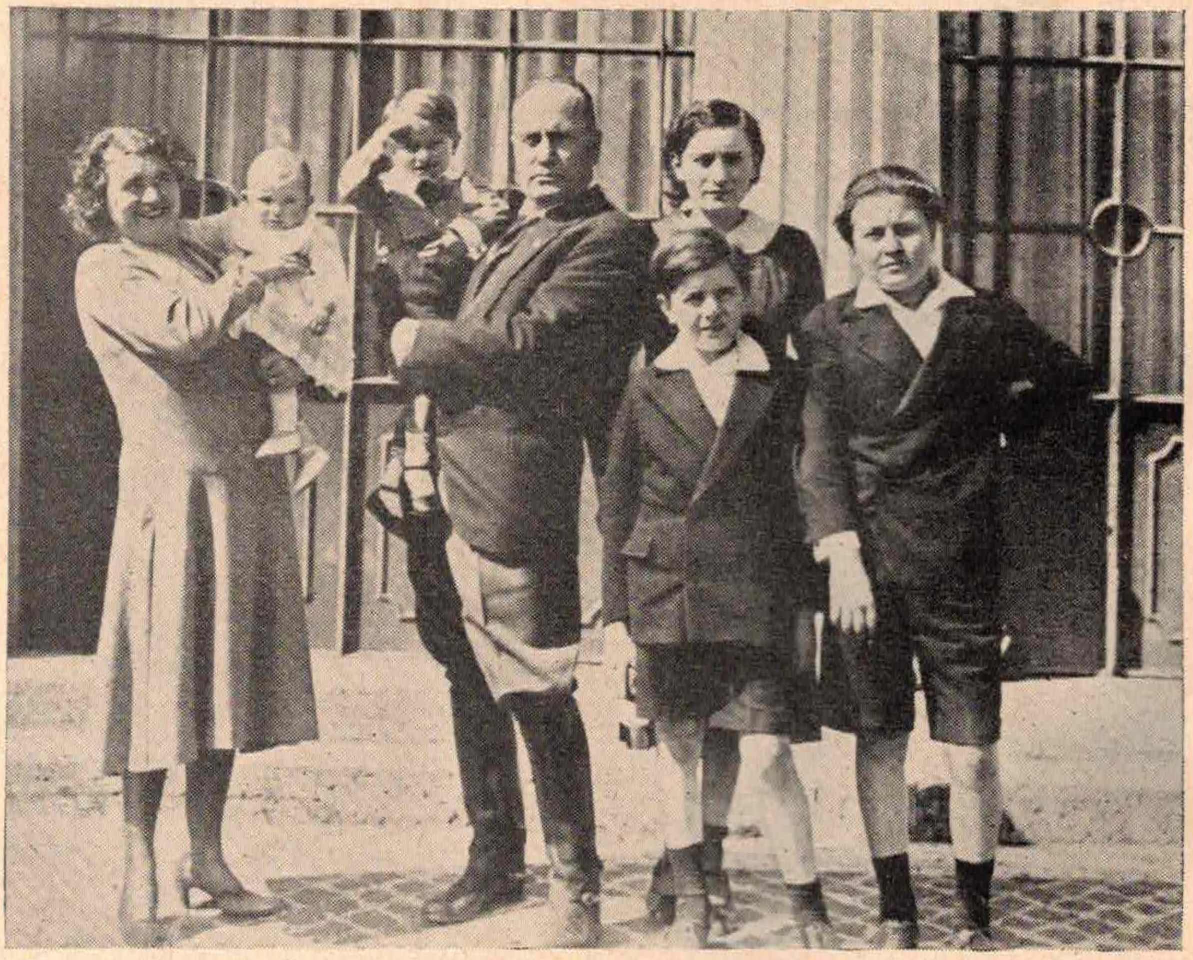

Het gezin van den Duce in 1930. Geheel links zijn echtgenoote.
(Foto Keystone)

Doch er komen eenige ϟϟ -mannen binnen, die den Duce verder onder hun bescherming nemen. Skorzeny verlaat het vertrek om de veiligheid van den Duce ook verder te verzekeren. — Is dit de man van wiens particuliere leven de Romeinsche bladen, onder hun nieuwe, anti-fascistische hoofdredacteuren, zooveel slechts te vertellen hadden, dat de roddel-artikelen over Mussolini begin September meer plaats innamen dan het nieuws over de te verwachten invasie? zoo denkt hij bitter.

Terwijl de Duce zich op zijn kamer gereed maakt voor het vertrek, begeeft de Hauptsturmführer zich naar den Italiaanschen commandant der carabinieri en beveelt hem zijn driehonderd mannen samen te trekken in de eetzaal van het hotel.

— Houd U er rekening mee, dat er op dit oogenblik aan de halte van de kabelbaan in het dal, een bataillon Duitsche valschermjagers staat!

De Italiaansche luitenant gehoorzaamt. Skorzeny's mannen weten inmiddels de radioverbinding met de valschermjagers in het dal tot stand te brengen. — Hier alles in orde. Hoe is het bij u? — In orde, beheerschen den toestand. Gaat uw gang.

* * *

14.40 uur. Het waagstuk is volbracht: Een Fieseler-Storch, bestuurd door een Hauptmann der Luftwaffe, landt op het kleine rotsplateau van het hotel. Het toestel wacht met knetterenden motor.

— Is het zeker, dat u kunt starten? roept de Hauptsturmführer den piloot toe.

De Hauptmann knikt en wijst met zijn hand, hoe hij zich voorstelt ook dit waagstuk te volbrengen. Hij heeft slechts eenige tientallen meters tot zijn beschikking, moet daarbij de machine nog over een greppel trekken en haar dan laten vallen in de diepte, tot de snelheid groot genoeg is om haar weer op te vangen en over de bergen te vliegen. Skorzeny holt terug naar de kamer van den Duce. Mussolini lacht!

De kabelbaan, waarmede een compagnie valschermjagers naar het hotel kwam.
(Foto Weltbild)

Welke gedachten moeten dezen grooten mensch bestormen, wien nog den vorigen dag op een wandeling in de omgeving van het hotel een eenvoudige herder, die hem bedankte voor het feit, dat onder zijn bewind een spoorlijn naar deze ontoegankelijke streek was aangelegd, had voorspeld, dat hij zeer spoedig door de Duitschers zou worden bevrijd!
Doch geen der beide wapenbroeders, noch de Italiaansche volksleider, noch de eenvoudige Hauptsturmführer heeft tijd voor bespiegelingen.

— Bent u klaar, Duce?

Hij helpt hem om zijn overjas aan te trekken. Dan gaan zij naar beneden. De SS -mannen en valschermjagers, die zij passeeren, brengen den groet.

Als zij naar buiten willen, verschijnt plotseling weer de luitenant der carabinieri. De loopen der machinepistolen wijzen in zijn richting...... Doch het is niet noodig, want de Italiaansche officier is ongewapend. In de hand heeft hij een glas wijn. Hij springt voor Skorzeny in de houding en biedt hem het glas aan: „Voor den overwinnaar!"

Een bevrijdend gelach stijgt op. Doch Mussolini is reeds op een gewonden Duitschen valschermjager toegestapt, wien hij de hand drukt.

„Ik dank u, kameraad", zegt hij hartelijk, met bewogen stem.

Dan klimt hij samen met Skorzeny in het vliegtuig. Het toestel start met een ruk, trekt over de greppel heen, nadert den rand van het plateau, waar de vijfhonderd meter diepe afgrond gaapt.

Tezamen met zijn bevrijders verlaat de Duce het hotel. Rechts achter hem — met de veldmuts op — de commandant der Italiaansche carabinieri. — Rechts: Mussolini bestijgt het vliegtuig, dat hem wegbracht van den Gran Sasso. Achter den Duce Skorzeny.

(Foto's P.K.—Kayser)

Skorzeny kijkt nog eenmaal om naar het plateau met het sombere hotel. Zijn mannen wuiven en hij ziet hun monden bewegen. Hij weet wat zij hem op dit oogenblik toeroepen, den ouden vliegersgroet: Hals- und Beinbruch!

Dit is het gevaarlijkste oogenblik van zijn heele onderneming. Het toestel duikt naar beneden. Honderd, tweehonderd, driehonderd meter. De ruwe rotswand glijdt naast hen voort. Driehonderdvijftig, de rotswand verwijdert zich, vierhonderd...... vierhonderdvijftig, zij zien de lucht weer en de rotswand ligt achter hen. De piloot glimlacht, hij heeft het toestel weer in de hand. De Duce, die als goed sportvlieger weet te waardeeren wat de Hauptmann hier heeft verricht, knikt hem toe.

* * *

Terwijl de machine haar weg zoekt door de dalen der woeste Abruzzen, vraagt Mussolini Skorzeny naar de politieke ontwikkeling sinds zijn gevangenneming, want men heeft hem goeddeels onkundig gehouden van de gebeurtenissen. Als het verraad dat de Badoglio-regeering heeft begaan aan de Duitsch-Italiaansche wapenbroederschap, hem tot in alle afschuwelijke bijzonderheden duidelijk wordt, ballen zich zijn vuisten. Op dit oogenblik wellen die bittere woorden in zijn hart op, die hij den volgenden Zaterdag in zijn korte rede zal spreken:

„Sedert deze schande kan het gebeuren, dat elke Italiaan ook in zijn particulieren leven door anderen verdacht wordt......"

Korten tijd later landen zij op een vliegveld in Noord-Italië. Het eerste wat de Duce doet, is een telefoongesprek met den Führer aanvragen. Het is niet bekend, wat zij samen bespreken, doch het is zonder twijfel een historisch oogenblik. Nog dienzelfden dag bezoekt de Duce zijn gezin, dat inmiddels eveneens door een speciaal commando van Sicherheitsdienst en Waffen-SS is bevrijd. Zijn zoon Vittorio, de leider der Italiaansche boksport, is kort na zijn gevangenneming reeds op eigen gelegenheid ontsnapt.

Filmbeelden van Mussolini's Bevrijding

Het speciale commando Skorzeny op weg naar het vliegveld voor den start.

De Duce en Skorzeny in de Fieseler-Storch, klaar voor het vertrek.

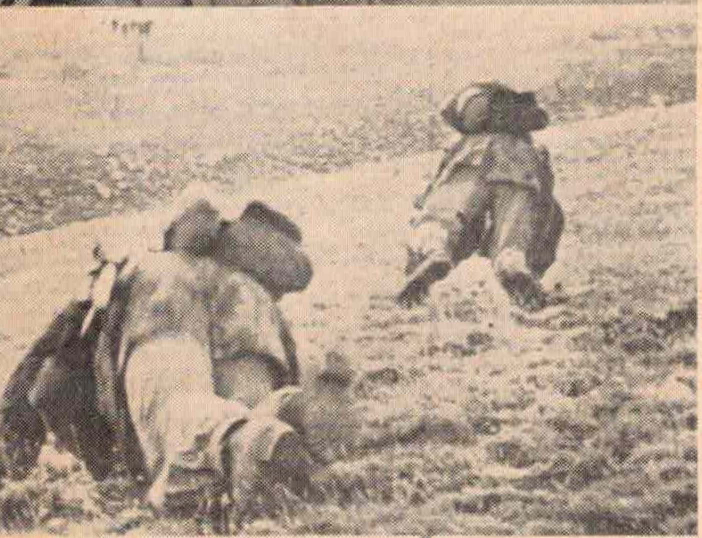

De eerste mannen landen.

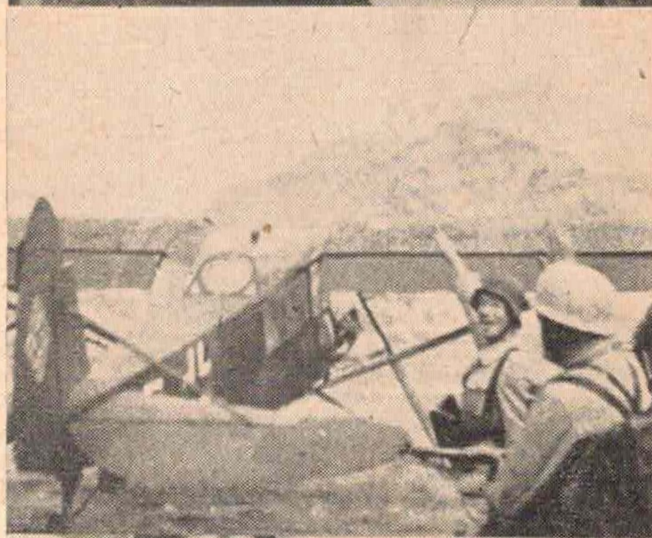

De Fieseler-Storch bij zijn gevaarlijken start.

De verbinding met de valschermjagers in het dal, is tot stand gekomen.

Führer en Duce begroeten elkaar in Hitlers Hoofdkwartier.

Versterkingen zijn aangekomen. De luitenant der valschermjagers en Skorzeny begroeten elkaar voor het hotel.

Ook Vittorio Mussolini wachtte in het Hoofdkwartier op den Duce.

Mussolini in gesprek met zijn bevrijders.

(P.K.-foto's

De geschiedenis zal leeren, van hoe groot belang de bevrijding van Mussolini is geweest. Terwijl deze regels geschreven worden, neemt de historie haar loop, de fascistische partij is weer opgestaan en dat gedeelte van het Italiaansche volk, dat de grootschheid van de eigen geschiedenis kent en dat zijn taak in deze wereld heeft begrepen, heeft het zwaard weer in de vuist genomen om in trouwe wapenbroederschap met den Duitschen bondgenoot door te vechten tegen de machten, die de ontwikkeling van het nieuwe Europa bedreigen. En in zooverre is het wel zeker, dat de daad van een kleine groep mannen, onder leiding van den Hauptsturmführer Otto Skorzeny, de beteekenis heeft van een gewonnen veldslag.

Doch daarnaast en daarboven zien wij als een monument van onvergankelijke trouw aan het gegeven woord, den Führer en den Duce, twee mannen, van wie men, na dit gebeuren, zekerder dan ooit te voren, kan zeggen, dat zij niet slechts als statenbouwers, die de wereld een ander aanschijn gaven, doch ook als de legendarische voorbeelden van soldatentrouw in de annalen der historie zullen blijven geboekstaafd.

In het Hoofdkwartier van den Führer. Achter Hitler de Duitsche minister van buitenlandsche zaken, von Ribbentrop.

(Foto Hoffmann)

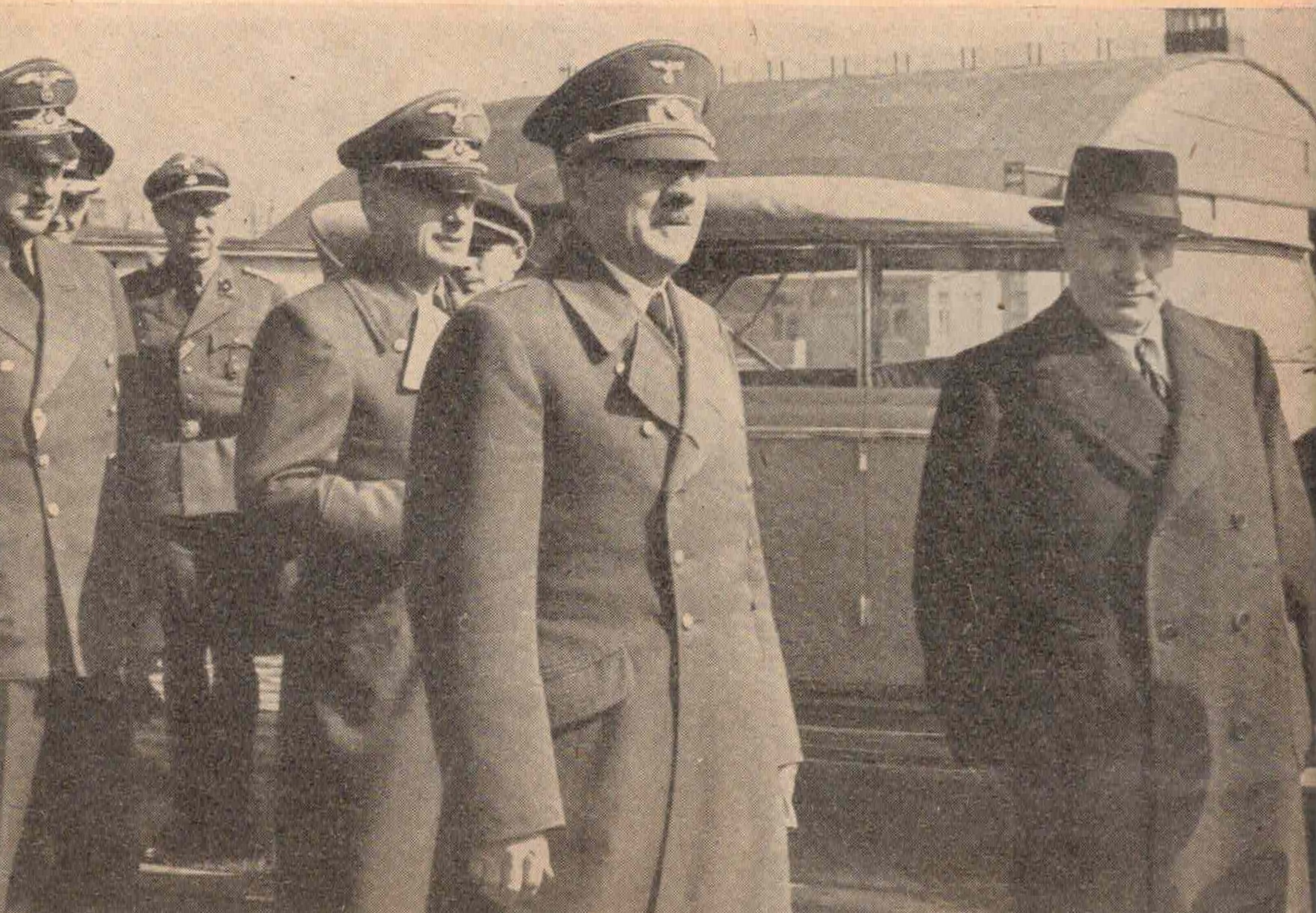

2441-K 1128